

Dwanaście artykułów, 1525 r.

Po pierwsze: jest nasza pokorna prośba i żądanie, [...] iż my odtąd chcemy mieć władzę i moc, aby cała gmina proboszcza sama wybierała i naznaczała, aby miała władzę tegoż usuwać, gdyby nie prowadził się należycie. [...]

Po drugie: [...] chętnie będziemy oddawać sprawiedliwą dziesięcinę ze zboża, ale to, co się słusznie należy [...] proboszczowi, który głosi jasno Słowo Boże, [...] na potrzeby biednych [...] i na obronę kraju. Poza tym żadne inne podatki krajowe nie powinny być nakładane na biednego człowieka. [...]

Po szóste: uskarżamy się także na pańszczyznę, która z dnia na dzień powiększa się i codziennie wzrasta: żądamy, aby miano dla nas należny wzgląd i nie obarczano nas tak dotkliwie, lecz łaskawie wymagano tego, co nasi rodzice odrabiali [...].

Po siódme: chcemy, aby panowie nie nakładali na nas dalszych ciężarów [...], aby chłop mógł bez przeszkód i spokojnie użytkować swoją posiadłość i korzystać z niej. [...]

Po dziesiąte: skarżymy się, ponieważ niektórzy panowie przywłaszczyli sobie łąki, a również i role, które do gmin należą. Ziemie te chcemy z powrotem przejść we władanie gminy [...].

Reformacja, oprac. L. Szczucki i J. Tazbir, Warszawa: PZWS, 1960, s. 5–6.

Praca z materiałem

- 1.** Podaj, kto jest autorem zamieszczonego tekstu.
- 2.** Na podstawie cytowanego fragmentu wyjaśnij powód spisania powyższych postulatów.
- 3.** Wyjaśnij, dlaczego żądania te budziły sprzeciw Kościoła i szlachty niemieckiej.
- 4.** Korzystając z wiedzy pozaźródłowej, przedstaw, jaki los spotkał zwolenników dwunastu artykułów.